

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT INSPEKCJI HANDLOWEJ
we WROCŁAWIU**

50-069 Wrocław, ul. Ofiar Oświęcimskich 15
Tel. (71) 344-20-38 Fax. (71) 344-26-02

**SPRAWOZDANIE DOLNOŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA
INSPEKCJI HANDLOWEJ WE WROCŁAWIU Z KONTROLI JAKOŚCI
PALIW REALIZOWANYCH W RAMACH SYSTEMU MONITOROWANIA
I KONTROLOWANIA JAKOŚCI PALIW W ROKU 2019 NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO**

WROCŁAW 2020

Rok 2019 był kolejnym okresem funkcjonowania Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw zarządzanego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Podstawę prawną funkcjonowania powyższego systemu stanowi **ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw** (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 427 ze zm.).

W ciągu kilkunastu lat funkcjonowania Systemu, ustawa przechodziła wiele modyfikacji – większych lub mniejszych - które podyktowane były czynnikami społecznymi i gospodarczymi naszego Państwa, praktyką dotychczasowych postępowań kontrolnych oraz zmianami w innych aktach prawnych, mających wpływ na funkcjonowanie podmiotów gospodarczych na rynku paliw – szczególnie w aktach wynikających z obecności naszego kraju w strukturach Unii Europejskiej.

Jedną z głównych przyczyn stworzenia Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw był obowiązek wdrożenia przez wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej, w tym także i przez Polskę, zapisów określonych w dyrektywach:

- nr 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13.10.1998 r. w sprawie jakości benzyny i olejów napędowych (Dz. Urz. WE nr L 350, 28.12.1998 r.) zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3.03.2003 r. (Dz. Urz. WE L 76 22.03.2003 r.),
- nr 1999/32/WE Rady z dnia 26.04.1999 r. odnoszącej się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych (Dz. Urz. WE L 121 11.05.1999 r.),
- nr 2005/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6.07.2005 r. zmieniającej dyrektywę 1999/32/WE w zakresie zawartości siarki w paliwach żeglugowych (Dz. Urz. UE L 191 22.07.2005 r.).

Głównym założeniem wpływającym z powyższych dyrektyw było wprowadzenie w poszczególnych krajach członkowskich UE systemów kontrolnych, polegających na monitorowaniu jakości paliw produkowanych oraz znajdujących się w obrocie gospodarczym. Rokrocznie państwa członkowskie mają obowiązek sporządzania dla Komisji Europejskiej raportów w oparciu o przeprowadzone kontrole jakości paliw. Także Polska sporządza dla Komisji Europejskiej raporty z przeprowadzonych kontroli jakości paliw oferowanych do sprzedaży na stacjach ogólnodostępnych, zakładowych a także składowanych w hurtowniach i bazach paliw. Jak już wspomniano wyżej, organem nadzoru nad działaniami w zakresie monitorowania jakości paliw znajdujących się w obrocie, został ustanowiony Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako Zarządzający Systemem Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw.

Zapisy zawarte we wskazanych wyżej dyrektywach zostały transponowane do prawodawstwa polskiego w formie ustaw i rozporządzeń a wiodącym w tym zakresie aktem prawnym stała się ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, która poszerzała zakres monitorowania jakości paliw określony w dyrektywach europejskich obejmując kontrolami cały łańcuch dystrybucji paliw i biopaliw ciekłych – począwszy od producenta paliwa poprzez hurtownie i bazy magazynujące paliwa, pośredników w obrocie paliwami (tzw. „papierowych dostawców”), przedsiębiorców transportujących paliwa (na wniosek i przy udziale Policji, w związku z brakiem uprawnień do zatrzymywania pojazdów przez Inspekcję Handlową) a skończywszy na stacjach ogólnodostępnych i zakładowych. W łańcuch kontroli jakości paliw zostali także włączeni właściciele i użytkownicy wybranych flot pojazdów oraz rolnicy wytwarzający biopaliwa ciekłe na własny użytek.

Badania jakościowe pobieranych w toku kontroli próbek paliw i biopaliw ciekłych, przeprowadzano w akredytowanych laboratoriach - niezależnych od dostawców i producentów paliw. Głównymi laboratoriami dla województwa dolnośląskiego, wskazanymi przez Zarządzającego Systemem, do badań próbek i próbek kontrolnych paliw były:

- Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie,
- Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy,
- „POLCARGO INTERNATIONAL” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie oraz Oddział w Katowicach – Pracownia Analiz Płynnych w Chorzowie.

W ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw na zlecenie Zarządzającego Systemem pobierane były do badań jakościowych próbki następujących rodzajów paliw:

- benzyny silnikowe o liczbie oktanowej 95,
- benzyny silnikowe o liczbie oktanowej 98,
- olej napędowy,
- gaz skroplony (LPG),
- benzyny i oleje z dodatkami koncernowymi i o właściwościach niskotemperaturowych tzw. paliwa „PREMIUM” (np. „VERVA”, „ULTIMATE”, „RACING”, „DYNAMIC”, „ECTO”, „ARCTIC”).

W ramach dostępności na rynku paliw, pobierane mogą być do badań jakościowych takie produkty naftowe jak:

- benzyny silnikowe (zarówno z zawartością do 5% biokomponentów jak i z zawartością do 10% biokomponentów)
- biopaliwa ciekłe tj.:
 - estry - stanowiące samoistne paliwo (BIO 100),
 - olej napędowy o zawartości 20% estrów (B20),
 - benzyny silnikowe zawierające od 70% do 85% bioetanolu (E85),
 - biopaliwa używane w wybranych flotach pojazdów,
 - biopaliwa wytwarzane przez rolników na własny użytek,
- sprężony gaz ziemny (CNG),
- skroplony gaz ziemny (LNG),
- lekki olej opałowy – w zakresie zawartości siarki,
- inne paliwa odnawialne – inne niż biopaliwa ciekłe.

Poza kontrolami jakości paliw, ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w art. 9d nałożyła na przedsiębiorców szereg obowiązków m.in. informowania konsumentów o zawartości biokomponentów w oferowanych do sprzedaży paliwach, oznakowania dystrybutorów przy sprzedaży benzyn o zwiększonej zawartości eterów, tlenu i bioetanolu, oznakowania dystrybutorów o zawartości substancji metalicznych powyżej 2%. Kontrole przestrzegania powyższych obowiązków zostały włączone do planu pracy Inspekcji Handlowej w ramach kontroli jakości paliw prowadzonych przez Zarządzającego Systemem a także poza tymi kontrolami w ramach zadań własnych urzędu.

Poza Systemem Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw, zapisy ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych określiły dla Inspekcji Handlowej, jako organu kontrolnego, zadania w zakresie sprawdzenia m.in.:

- oznakowania dystrybutorów do biopaliw ciekłych,
- oznakowania dystrybutorów do biopaliw ciekłych u właścicieli i użytkowników wybranych flot, a także oznakowania zbiorników, w których magazynowane są biopaliwa ciekłe przeznaczone dla wybranych flot pojazdów,
- zamieszczania czytelnych informacji o dostępności biopaliw ciekłych na stacjach paliwowych prowadzących obrót biopaliwami,
- jakości biokomponentów wprowadzanych do obrotu.

Zmiany wprowadzone do ustawy Prawo Energetyczne doprowadziły do wielu zmian w obszarze paliwowo-energetycznym. W konsekwencji powyższych zmian, Inspekcja Handlowa otrzymała do realizacji nowe zadania polegające na kontroli przedsiębiorców w zakresie posiadanych koncesji oraz obowiązków jakie nałożyła na nich nowelizacja powyższej ustawy, tj.: wpisu do Rejestru Podmiotów Przywożących oraz zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych. Kontrole powyższe odbywały się w ramach:

- prowadzonych kontroli jakości paliw,
- w ramach prowadzonych przez Inspekcję Handlową kontroli własnych.

Realizacja wyżej opisanych zadań, nałożonych przez ustawodawcę na Inspekcję Handlową, prowadzona była w oparciu o:

- ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 427 ze zm.) oraz wydanych na jej podstawie szeregu rozporządzeń określających m.in. sposób monitorowania jakości paliw, metodykę pobierania próbek (benzyny, oleju, gazu skroplonego, gazu sprężonego, lekkiego oleju opałowego, itp.), metodykę badania, wymagania jakościowe,
- ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1930) wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy,
- ustawę z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 646),
- ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755),
- ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1344).

Procedura kontroli jakości paliw

Aktem prawnym, na którym opiera się procedura kontroli jakości paliw jest wspomniana już wyżej ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wraz z szeregiem aktów wykonawczych do tej ustawy, regulujących metodykę pobierania oraz badania pobieranych próbek paliw. W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie do wszczęcia i przeprowadzania kontroli oraz zabezpieczania dowodów w postaci dokumentacji i próbek paliw, stosowane były przepisy ustaw: Prawo przedsiębiorców oraz o Inspekcji Handlowej.

Wszczęcie kontroli jakości paliw na stacji paliw, hurtowni, bazie paliw lub stacji zakładowej, następowało bez wcześniejszego zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli.

Kontrolę jakości paliw i obowiązków wynikających z art 9a, 9b i 9c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w roku 2019, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, wszczął i prowadził inspektor Inspekcji Handlowej na podstawie, wydanego przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, pisemnego upoważnienia, o którym mowa w art. 16 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – upoważnienie nie zawierało oznaczenie przedsiębiorcy, w związku z czym można było podjąć kontrolę u każdego przedsiębiorcy prowadzącego obrót paliwami ciekłymi.

Odrębnie od kontroli jakości paliw, tut. inspektorat przeprowadzał kontrole w zakresie realizacji obowiązków wynikających z art. 9a i 9b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w ramach działań własnych inspektoratu – również bez zawiadomienia przedsiębiorcy. Upoważnienie nie zawierało pozycji „oznaczenie przedsiębiorcy”, dzięki temu uzyskano możliwość kontroli powyższych obowiązków bez wcześniejszego ustalania przedsiębiorcy prowadzącego daną stację i wpisywania go w upoważnienie do kontroli.

Również w ramach podejmowanych przez tut. inspektorat działań własnych, realizowane były kontrole w zakresie:

- spełniania obowiązków określonych w art. 23r ustawy Prawo energetyczne,
- jakości biokomponentów wprowadzanych do obrotu, zamieszczania czytelnych informacji o dostępności biopaliw ciekłych na stacjach paliw prowadzących obrót ww. paliwem a także prawidłowości oznakowania dystrybutorów do biopaliw ciekłych w stacjach paliwowych i w stacjach zakładowych - na podstawie ustawy z dnia z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

W powyższych przypadkach miały zastosowanie przepisy art. 48 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, dotyczące zawiadamiania kontrolowanego przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, tzn. przed rozpoczęciem kontroli w ww. zakresach, organ kontroli zobligowany był do pisemnego zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Kontrolę należało rozpocząć nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, chyba że przedsiębiorca sam wyraził wolę wcześniejszego jej rozpoczęcia.

Procedurę kontroli jakości paliw stosowaną przez tut. Inspektorat Inspekcji Handlowej w ramach kontroli zleconych przez Zarządzającego Systemem można przedstawić następująco:

- Termin kontroli jakości paliw ustalany był przez Zarządzającego Systemem, a następnie podawany do wiadomości Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej z kilkudniowym wyprzedzeniem (miało to na celu odpowiednie przygotowanie kadrowe, techniczne, logistyczne i transportowe inspektoratu).
- Dyspozytora w UOKiK z jednodniowym wyprzedzeniem przekazywał Wojewódzkiemu Inspektorowi informację o ilości przewidzianych do kontroli podmiotów i taka też była ilość wystawianych upoważnień. Nie przekazywano informacji o podmiotach przewidzianych do kontroli – ta informacja pozostawała w gestii UOKiK jako poufna.
- Po przybyciu pod wskazany telefonicznie przez Dyspozytora UOKiK adres, inspektorzy uczestniczący w kontroli okazywali legitymacje służbowe, upoważnienie wystawione przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Dokonywano weryfikacji danych przedsiębiorcy prowadzącego stację a następnie ustalano:
 - osobę upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy - kontrolowanego w trakcie kontroli w przypadku braku osoby upoważnionej kontrolę przeprowadzano w obecności pracownika,
 - rodzaje oferowanych do sprzedaży lub gromadzonych paliw,
 - stan ilościowy paliwa w zbiorniku poprzez odczyt elektroniczny lub pomiar bezpośrednio na zbiorniku,
 - ceny paliw oferowanych na stacjach,
 - rodzaj i ilość odmierzaczy paliw znajdujących się na stacji oraz pojemność zbiornika paliwa, z którego pobierano próbki lub też rodzaje i wielkości zbiorników w hurtowniach i bazach paliw,
 - w przypadku zbiorników wysokość słupa cieczy a na stacji, w miarę możliwości, odczytanie wskazania liczydła litrowego odmierzacza paliw, z którego pobierano próbki.
- Po ustaleniu ww. danych inspektorzy przystępowali do pobierania prób paliw – wskazanych wcześniej przez dyspozytora UOKiK przygotowując odpowiednią ilość i rodzaj pojemników oraz okazując je osobie uczestniczącej w kontroli.
- Próbki paliw ciekłych z dystrybutorów inspektor pobierał do schłodzonych i czystych chemicznie pojemników oraz do butelek ze szkła brązowego, i tak:

- **olej napędowy** – do 5 litrowych metalowych pojemników po max. 4 litry próbki i max. 4 litry próbki kontrolnej oraz do brązowych butelek szklanych po ok. 0,85 litra próbki i ok. 0,85 litra próbki kontrolnej (celem zbadania zawartości zanieczyszczeń stałych).

- **benzyny** – do 5 litrowych metalowych pojemników po max. 4 litry próbki i max. 4 litry próbki kontrolnej oraz do 1 litrowych pojemników metalowych po ok. 0,8 litra próbki i ok. 0,8 litra próbki kontrolnej (celem zbadania prężności par).

- **estry stanowiące samoistne paliwo** - do 5 litrowych pojemników z politereftalanu etylenu po max. 4 litry próbki podstawowej i max. 4 litry próbki kontrolnej oraz do butelek szklanych brązowych po ok. 0,85 litra próbki i 0,85 litra próbki kontrolnej (celem zbadania zawartości zanieczyszczeń).

Przed pobraniem próbek paliw z dystrybutora na stacji, oczyszczano końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza paliw a następnie przepłukiwano ją ok. 4 litrami danego produktu. Do pobierania próbek benzyn inspektorzy używali specjalnej przystawki tłumiącej, która ograniczała utratę lekkich frakcji tego paliwa.

- W przypadku kontroli baz i hurtowni paliw metodyka pobierania próbek paliw i biopaliw była o wiele bardziej złożona, gdyż są to obiekty o szczególnym rygorze bezpieczeństwa oraz niektóre z nich (duże bazy paliw) posiadają strategiczny charakter gospodarczy. Poruszanie się po terenie hurtowni lub bazy paliw, było możliwe tylko i wyłącznie w specjalistycznej odzieży antyelektrostatycznej po dokładnym zapoznaniu się z wewnętrznymi regulaminami BHP i Ppoż. obowiązującymi na danym terenie – na danym obiekcie. Pobieranie próbek paliw odbywało się w obecności osób wyznaczonych przez kierownika obiektu, posiadających stosowne uprawnienia do pobierania próbek paliw. Próbki paliw pobierane były wyłącznie przez inspektorów, którzy odbyli stosowne szkolenia i posiadali uprawnienia do pobierania próbek paliw, również dopuszczenie do pracy na wysokościach. Próbki paliw ze zbiorników, po uwzględnieniu: rodzaju zbiornika, rodzaju instalacji oraz warunków technicznych i pogodowych, pobierano za pomocą sondy PM-1 o poj. 1000 ml – „z głębnika” lub jeżeli na to pozwalały warunki techniczne i konstrukcyjne zbiornika – sondą PO-2 „koszem z butelką szklaną” o poj. 1000 ml. W przypadku zbiorników z pełną hermetyzacją, próbki paliw pobierane były poprzez specjalną instalację pobierczą, zamontowaną na dachu zbiornika – umożliwiającą pobranie próbek bez rozhermetyzowania zbiornika.

Próbki paliw w hurtowniach i bazach składujących paliwa pobierane były przez inspektorów Inspekcji Handlowej, w zależności od rodzaju zbiornika, w jeden z niżej opisanych sposobów:

- **zbiorniki cylindryczne o osi poziomej** (podziemne, nadziemne lub cysterny samochodowe i kolejowe) – próbki paliw pobierane były w uzależnieniu od procentowego napełnienia danego zbiornika w kolejności od lustra cieczy do dna zbiornika. W przypadku próbek oleju napędowego, po zbadaniu jego jednorodności, można było pobrać próbkę ogólną z pobranych próbek o odpowiedniej ilości z odpowiednich poziomów zbiornika. W przypadku próbek benzyn, z uwagi na wysoką lotność tego produktu i możliwość utraty lekkich frakcji a także utrudnioną możliwość zbadania jednorodności produktu (badanie jednorodności odbywa się w warunkach laboratoryjnych), pobierano odpowiednie ilości próbek z określonych wcześniej poziomów do laboratoryjnych butelek szklanych. Tak pobrane próbki przewożone były do akredytowanego laboratorium, z których składana była próbka ogólna i poddawana badaniu.
- **zbiorniki cylindryczne o osi pionowej nadziemne** - próbki paliw inspektor pobierał, z odpowiedniego punktu probierczego zlokalizowanego na dachu zbiornika (zbiorniki z dachem stałym lub z dachem pływającym), od lustra cieczy do dna zbiornika. Od tego jaka jest wysokość słupa cieczy w zbiorniku zależało pobranie odpowiednich próbek punktowych z określonych poziomów, tj.: górnego, środkowego i dolnego. Identycznie, jak w przypadku zbiorników cylindrycznych o osi poziomej, próbki pobrane z odpowiednich poziomów zbiornika - w przypadku oleju napędowego można było zestawić w próbkę ogólną, natomiast próbki benzyn mogły być łączone w próbkę ogólną jedynie w warunkach laboratoryjnych.
- Po pobraniu przez inspektorów, próbki paliw były zabezpieczane - plombowane i oznaczane kodami przekazanymi podczas kontroli przez Dyspozytora Wydziału Monitorowania Jakości Paliw w UOKiK a następnie przewożone do akredytowanego laboratorium wyłonionego w drodze przetargu przez Zarządzającego Systemem.
- Z przeprowadzonych czynności, kontrolujący sporządzali na miejscu protokół kontroli, protokół pobrania próbek paliw pozostawiając po jednym egzemplarzu kontrolowanemu lub w razie jego nieobecności przekazując dokumentację za pośrednictwem poczty – listem poleconym z potwierdzeniem odbioru. Ponadto fakt przeprowadzenia kontroli odnotowywano w książce kontroli przedsiębiorcy, natomiast

w przypadku jej braku przekazywano informację o jej przeprowadzeniu do siedziby kontrolowanego przedsiębiorcy.

- Po otrzymaniu z laboratorium oryginałów wyników badań pobranych próbek paliwa, tut. inspektorat IH przekazywał egzemplarz wyników do siedziby kontrolowanego przedsiębiorcy listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
- W sytuacji, gdy badania próbek paliw nie wykazały naruszenia wymagań jakościowych dla paliw ciekłych określonych w odpowiednich rozporządzeniach, postępowanie administracyjne kończyło się wraz z przekazaniem przedsiębiorcy wyników badań.

W przypadku otrzymania negatywnych wyników badań, inspektorzy wszczynali kolejną kontrolę, podczas której zapoznawano kontrolowanego przedsiębiorcę z negatywnymi wynikami badań pozostawiając jeden egzemplarz sprawozdania z badań. Dodatkowo ustalano ilość i wielkość dostaw kwestionowanego paliwa od dnia pobrania próbki podstawowej do dnia zapoznania z wynikami badań, badano dokumentację dostaw paliw i przekazanych z dostawami świadectw jakości, odbierano wyjaśnienia od przedsiębiorcy odnośnie okoliczności zaistniałej sytuacji związanej z niewłaściwą jakością paliwa. Z powyższych czynności sporządzano protokół kontroli, w którym określano 7 dniowy termin na złożenie wniosku o przebadanie próbki kontrolnej kwestionowanego paliwa.

W sytuacji gdy przebadana próbka kontrolna spełniała wymagania jakościowe – interpretowano je na korzyść kontrolowanego przedsiębiorcy i przekazywano pocztą wyniki badań. Przedsiębiorca nie ponosił konsekwencji karnych oraz administracyjnych.

Gdy wyniki badań próbki podstawowej i badania próbki kontrolnej (w przypadku złożenia wniosku o jej zbadanie) wykazały niewłaściwą jakość – tut. inspektorat Inspekcji Handlowej kierował do właściwej miejscowo prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa a także informował o stwierdzonych nieprawidłowościach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i właściwe miejscowo organy Krajowej Administracji Skarbowej (tj. Urzędu Celnego i Urzędu Kontroli Skarbowej). Ponadto Prezes UOKiK wszczywał wobec przedsiębiorcy postępowanie administracyjne, dotyczące obciążenia go kosztami badań próbek paliw, które nie spełniały wymagań jakościowych.

- W przypadku kwestionowania jakości pobranej próbki lub próbek paliwa, inspektorzy tut. inspektoratu podejmowali czynności w celu ustalenia dostawcy paliwa

i przeprowadzenia kontroli w tzw. „łańcuchu dostaw”, kończąc je pobraniem próbek paliwa u przedsiębiorcy, który posiadał na swoim terenie zbiorniki stacjonarne.

W przypadku kontroli jakości paliw na stacjach zakładowych procedura pobierania próbek przebiegała identycznie, jak w przypadku stacji ogólnodostępnych – jeśli stacja posiadała odmierzacz paliwa lub jak w przypadku hurtowni i baz paliw – jeśli zbiornik lub zbiorniki znajdowały się na terenie firmy.

Kontrole jakości **gazu skroplonego (LPG)** w ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw swoją metodyką przypominały kontrole jakości paliw jednakże z tą różnicą, iż do pobierania próbek używany był specjalistyczny sprzęt i próbники – głównie z uwagi na to, że tzw. „autogaz” tankowany jest do samochodów pod ciśnieniem.

W metodyce pobierania próbek gazu skroplonego (LPG) można wyróżnić trzy charakteryzujące ją etapy:

I etap – przygotowanie do pobierania próbek, polegające na:

- odpowiednim ułożeniu na płaskiej powierzchni podstawy do pobierania próbek, uziemieniu instalacji i podłączeniu jej za pomocą wysokociśnieniowego węża elastycznego w oplocie stalowym z pistoletem odmierzacza gazu (LPG) na stacji,
- przygotowaniu przy punkcie pobierczym 2 lub większej ilości próbników (w zależności od zakresu badanych parametrów).

II etap – pobieranie próbek gazu skroplonego, poprzez:

- trzykrotne przepłukanie instalacji do pobierania próbek oraz próbników na gaz skroplony. Przepłukiwany próbnik napełniany był niewielką ilością gazu, następnie po odłączeniu od instalacji wewnątrz próbniaka przepłukiwane było zawartym w środku płynnym gazem poprzez kilkukrotne obrócenie próbniaka o co najmniej 180°. Po przepłukaniu próbnik podłączany był z powrotem do instalacji i następowało wypuszczenie niewielkiej ilości znajdującego się wewnątrz gazu. Powyższą czynność powtarzano trzykrotnie dla każdego próbniaka – po trzecim „odpuszczeniu” gazu – pobierano próbkę właściwą poprzez napełnienie jej gazem skroplonym (LPG) w ilości ok. 80%,
- po każdorazowym pobraniu próbki sprawdzano jej prawidłowość poprzez uwolnienie niewielkiej ilości gazu przez zawór zabezpieczający,
- po zweryfikowaniu prawidłowości pobrania próbek gazu skroplonego sprawdzano szczelność zaworów próbniaka poprzez naniesienie piany aktywnej, która wskazywała ewentualne nieszczelności próbniaka.

III etap – rozłączenie instalacji i zabezpieczenie próbników

Po pobraniu próbki i próbki kontrolnej gazu skroplonego (LPG) i sprawdzeniu szczelności użytych próbników następowo było rozłączenie instalacji od dystrybutora gazu ciekłego, uwolnienie zalegającego gazu w przewodzie elastycznym i podstawie a następnie zabezpieczenie próbników z gazem poprzez nałożenie zatyczek ochronnych na zawory próbniaka oraz kołpaków zabezpieczających z plombą Inspekcji Handlowej i kodami przekazanymi przez dyspozytora UOKiK. Tak zabezpieczone próbniaki z gazem skroplonym (LPG) umieszczane były w samochodzie przystosowanym do przewozu specjalistycznych próbników i po zakończonych w danym dniu kontrolach odwożone do akredytowanego laboratorium celem przeprowadzenia badań jakościowych.

Postępowanie administracyjne po otrzymaniu oryginałów wyników badań laboratoryjnych określających jakość próbki gazu skroplonego, przebiegało analogicznie jak w przypadku otrzymania wyników badań jakości próbek paliw ciekłych opisanych powyżej.

Z dniem 4 listopada 2018 r. zaczęły obowiązywać zmiany wprowadzone znowelizowaną ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w zakresie kontroli paliw stałych.

Kontrole paliw stałych, które zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2 cyt. wyżej ustawy są przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych lub instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, prowadzone przez Inspekcję Handlową w ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw mają na celu:

- przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu paliw stałych, które nie spełniają wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1890);
- przestrzeganie obowiązku wystawiania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe „świadectw jakości”, tj. dokumentu potwierdzającego spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Energii;

- przestrzeganie obowiązku przekazywania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe kopii wystawionego świadectwa jakości potwierdzonych za zgodność z oryginałem każdemu podmiotowi, który to paliwo nabywa;
- przestrzeganie przez przedsiębiorców zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych, o których mowa w art. 7 ust. 7a pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw stałych.

Wraz z nowelizacją ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zaczęły obowiązywać cztery rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. tj.:

- w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1890),
- w sprawie sposobu pobierania próbek paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1891),
- w sprawie wzoru świadectwa jakości paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1892),
- w sprawie metod badania jakości paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1893 ze zm.).

Procedura kontroli jakości paliw stałych (węgla)

Procedura kontroli jakości paliw stałych ma swoje źródło we wspomianej tutaj wielokrotnie ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wraz z kilkoma rozporządzeniami Ministra Energii regulującymi: wymagania jakościowe dla paliw stałych, metodykę pobierania próbek węgla, metodykę badania pobranych próbek przez laboratorium oraz określającymi wzór stosowanego przez przedsiębiorców „świadectwa jakości”. W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie do wszczęcia i przeprowadzania kontroli oraz zabezpieczania dowodów w postaci dokumentacji i próbek paliw, stosowane były przepisy ustaw: Prawo przedsiębiorców oraz o Inspekcji Handlowej a także wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych.

Wszczęcie kontroli jakości paliw stałych na składzie paliw stałych lub w punkcie sprzedaży paliw stałych, następowało bez wcześniejszego zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli.

Kontrolę jakości paliw stałych a także obowiązków wynikających z art. 6b, 6c oraz zakazu określonego w art. 7 ust 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w roku 2019, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, wszczął i prowadził inspektor Inspekcji Handlowej na podstawie, wydanego przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, pisemnego upoważnienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości

paliw – upoważnienie nie zawierało oznaczenie przedsiębiorcy, w związku z czym można było podjąć kontrolę u każdego przedsiębiorcy prowadzącego obrót paliwami stałymi.

Odrębnie od kontroli jakości paliw stałych, tut. inspektorat przeprowadzał kontrole w zakresie realizacji obowiązków wynikających z art. 6b, 6c oraz zakazu określonego w art. 7 ust 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w ramach działań własnych inspektoratu – również bez zawiadomienia przedsiębiorcy. Upoważnienie nie zawierało pozycji „oznaczenie przedsiębiorcy”, dzięki temu uzyskano możliwość kontroli powyższych obowiązków bez wcześniejszego ustalania przedsiębiorcy prowadzącego skład opału lub prowadzącego dystrybucję paliw stałych.

Procedurę kontroli jakości paliw stałych stosowaną przez tut. Inspektorat Inspekcji Handlowej w ramach kontroli zleconych przez Zarządzającego Systemem można przedstawić następująco:

- Termin kontroli jakości paliw stałych ustalany był przez Zarządzającego Systemem, a następnie podawany do wiadomości Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej z kilkudniowym wyprzedzeniem (miało to na celu odpowiednie przygotowanie kadrowe, techniczne, logistyczne i transportowe inspektoratu).
- Dyspozytor w UOKiK z jednodniowym wyprzedzeniem przekazywał Wojewódzkiemu Inspektorowi informację o ilości przewidzianych do kontroli podmiotów i taka też była ilość wystawianych upoważnień. Nie przekazywano informacji o podmiotach przewidzianych do kontroli w danym dniu – ta informacja pozostawała w gestii UOKiK. Przekazywano także informację o miejscu spotkania z próbobiorcami akredytowanego laboratorium.
- W dniu kontroli, po spotkaniu z próbobiorcami akredytowanego laboratorium we wskazanym przez Dyspozytora miejscu, inspektor wiodący w kontroli uzyskiwał telefonicznie informację od Dyspozytora o adresie składu opału oraz danych przedsiębiorcy wytypowanego do kontroli.
- Po przybyciu pod wskazany telefonicznie przez Dyspozytora UOKiK adres, inspektorzy uczestniczący w kontroli okazywali legitymacje służbowe, upoważnienie wystawione przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Dokonywano weryfikacji danych przedsiębiorcy prowadzącego punkt sprzedaży opału a następnie ustalano:
 - osobę upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy - kontrolowanego w trakcie kontroli a w przypadku braku osoby upoważnionej kontrolę przeprowadzano w obecności pracownika lub innej osoby czynnej w danym miejscu,

- rodzaje oraz ceny znajdujących się na składzie lub w punkcie sprzedaży paliw stałych wraz z ich ilością (w tonach lub workach).
- Po ustaleniu ww. danych inspektor kontaktował się telefonicznie z Dyspozytorem w UOKiK przekazując powyższe informacje a następnie otrzymywał informację zwrotną o wytypowanym do kontroli jakościowej rodzaju paliwa stałego.
 - Próbki paliwa stałego wytypowanego przez Dyspozytora w UOKiK pobierali w obecności inspektorów Inspekcji Handlowej pracownicy akredytowanego laboratorium, wyłonionego przez UOKiK w drodze przetargu.
 - Próbki i próbki kontrolne paliw stałych, pracownicy akredytowanego laboratorium pobierali w odpowiedniej ilości mając na uwadze wielkość uziarnienia danego paliwa stałego (rodzaj paliwa stałego) oraz rodzaj dystrybucji (luzem lub w workach).
 - Dla pobieranego rodzaju opału uzyskiwano od przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu paliwo stałe, wystawione przez niego „świadectwo jakości” – dla ostatniej transakcji sprzedaży.
 - Po pobraniu przez pracowników akredytowanego laboratorium próbek paliwa stałego, były one zabezpieczane przez inspektorów Inspekcji Handlowej poprzez zaplombowanie i oznaczane kodami nadanymi przez Dyspozytora Wydziału Monitorowania Jakości Paliw w UOKiK. Odpowiednio zabezpieczone próbki przekazywane były pracownikom akredytowanego laboratorium. Wraz z próbkami paliwa stałego przekazywane było zakodowane „świadectwo jakości” wystawione przez przedsiębiorcę do pobranego w toku kontroli węgla.
 - W toku kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej uzyskiwali dokumentację dotyczącą pochodzenia i jakości partii paliwa stałego, z której pobrano próbki oraz ustalano jej wartość na dzień kontroli.
 - Z przeprowadzonych czynności, kontrolujący sporządzali na miejscu protokół kontroli, protokół pobrania próbek paliw stałych pozostawiając po jednym egzemplarzu kontrolowanemu lub w razie jego nieobecności przekazując dokumentację za pośrednictwem poczty – listem poleconym z potwierdzeniem odbioru. Ponadto fakt przeprowadzenia kontroli odnotowywano w książce kontroli przedsiębiorcy, natomiast w przypadku jej braku przekazywano informację o jej przeprowadzeniu do siedziby kontrolowanego przedsiębiorcy.

- Po otrzymaniu z laboratorium oryginałów wyników badań pobranych próbek paliwa stałego, egzemplarz wyników przekazywano do siedziby kontrolowanego przedsiębiorcy listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
- W sytuacji, gdy badanie próbki paliwa stałego nie wykazało naruszenia wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1890), postępowanie administracyjne kończyło się wraz z przekazaniem przedsiębiorcy wyników badań.

W przypadku otrzymania negatywnego wyniku badania, tj.:

- gdy laboratorium stwierdziło, iż wartości parametrów paliwa stałego są niezgodne z parametrami wskazanymi w sporządzonym przez przedsiębiorcę „świadczenie jakości”,
- gdy parametry uzyskane w wyniku analizy laboratoryjnej były niezgodne z wymaganiami jakościowymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1890),

laboratorium przeprowadzające badanie próbki pierwotnej z urzędu badało próbkę kontrolną.

W sytuacji gdy przebadana próbka kontrolna spełniała wymagania jakościowe – interpretowano je na korzyść kontrolowanego przedsiębiorcy i przekazywano pocztą wyniki badań. Przedsiębiorca nie ponosił konsekwencji karnych oraz administracyjnych.

W przypadku kiedy wyniki badania laboratoryjnego próbki podstawowej i próbki kontrolnej badanej z urzędu wykazały, iż wartości parametrów paliwa stałego były niezgodne z parametrami wskazanymi w sporządzonym i przekazanym podczas kontroli przez przedsiębiorcę „świadczenie jakości” (art. 35a pkt 9 lit b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw) - tut. inspektorat Inspekcji Handlowej wszczynał wobec kontrolowanego postępowanie administracyjne w celu wymierzenia w drodze decyzji kary pieniężnej, zgodnie z art. 35c ust. 5 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w wysokości:

- a) od 10 000 zł do 25 000 zł – w przypadku, gdy wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego nie przekracza kwoty 200 000 zł;

b) od 25 001 zł do 100 000 zł – w przypadku, gdy wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego przekracza kwotę 200 000 zł.

Identyczny tryb postępowania jak opisany powyżej miał miejsce w przypadku, gdy przedsiębiorca nie wystawiał „świadectwa jakości” na wprowadzane do obrotu paliwa stałe (art. 35a pkt 9 lit a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw).

Gdy wynik badania próbki podstawowej i badania próbki kontrolnej wykazały niewłaściwą jakość paliwa stałego (niezgodność z wymaganiami jakościowymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych) – tut. inspektorat Inspekcji Handlowej kierował do właściwej miejscowo prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 34a ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw).

Ponadto Prezes UOKiK wszczywał wobec przedsiębiorcy, postępowanie administracyjne, dotyczące obciążenia go kosztami badań próbki i próbki kontrolnej paliwa stałego, które nie spełniały wymagań jakościowych.

W roku 2019 na terenie województwa dolnośląskiego w ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw przeprowadzono **173** kontrole jakości paliw ciekłych, w tym:

a/ 168 kontroli z pobraniem prób paliw do badań laboratoryjnych tj.:

- 128 kontroli stacji paliw ogólnodostępnych oferujących benzyny i olej napędowy,
- 32 kontrole stacji ogólnodostępnych oferujących do sprzedaży gaz skroplony (LPG),
- 5 kontroli hurtowni i baz paliw,
- 3 kontrole baz paliw w tzw. „łańcuchu dostaw paliwa”.

b/ 5 kontroli bez pobierania prób paliw do badań laboratoryjnych, tj.:

- 1 kontrola w tzw. „łańcuchu dostaw paliwa”,
- 1 kontrola dokumentacji związanej z dostawami paliw,

- 3 kontrole, w których postępowanie kontrolne było związane z niewłaściwą jakością próbki podstawowej paliwa pobranej i zbadanej w ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw.

Nie przeprowadzono kontroli jakości paliw w ramach powyższego Systemu w firmach oferujących do sprzedaży lekki olej opałowy.

Ponadto w roku 2019 łącznie z przeprowadzanymi kontrolami jakości paliw badano zagadnienia ujęte w:

- a/ art. 9a** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - zamieszczanie w miejscu ogólnodostępnym na stacjach paliw czytelnych informacji o zawartości biokomponentów w paliwach ciekłych w szczególności informacji o zawartości bioetanolu w benzynach silnikowych – w 161 kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości.
- b/ art. 9b** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - wprowadzania do obrotu benzyn silnikowych zawierających od 5,0% do 10,0% objętościowo bioetanolu lub od 15,0% do 22,0% objętościowo eteru etylo-tert-butylowego lub eteru etylo-tert-amyłowego – w 161 kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości.
- c/ art. 9c** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - oznakowania dystrybutorów, z których pobrano próbki paliwa jak i na innych dystrybutorach znajdujących się na stacji paliw w zakresie zamieszczenia informacji o treści: „Zawiera dodatki metaliczne” – w 130 kontrolach - nie stwierdzając nieprawidłowości.
- d/ art. 32 ust. 1 pkt 1-4** ustawy Prawo energetyczne – posiadania przez przedsiębiorców koncesji na obrót paliwami ciekłymi – w 169 kontrolach – nie stwierdzając nieprawidłowości.
- e/ art. 32a** ustawy Prawo energetyczne – posiadania przez przedsiębiorców decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o dokonaniu wpisu do Rejestru Podmiotów Przywożących – w 1 kontroli - nie stwierdzając nieprawidłowości.

Dodatkowo w roku 2019 w ramach działań własnych, tut. inspektorat Inspekcji Handlowej przeprowadził kontrole związane z poniższymi zagadnieniami, tj.:

- a/** zamieszczeniem w miejscu ogólnodostępnym na stacjach paliw ogólnodostępnych i zakładowych czytelnych informacji o zawartości biokomponentów w paliwach ciekłych -

art. 9a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – **40 kontroli**,

b/ wprowadzaniem do obrotu benzyn silnikowych zawierających od 5,0% do 10,0% objętościowo bioetanolu lub od 15,0% do 22,0% objętościowo eteru etylo-tert-butyłowego lub eteru etylo-tert-amylowego – art. 9b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – **40 kontroli**,

c/ **20 kontroli** wynikających z art. 23r ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, związanych z realizacją przez przedsiębiorców obowiązków:

- posiadania koncesji na obrót paliwami ciekłymi, o których mowa w art. 32 ust. 1. pkt 1-4 ustawy Prawo energetyczne,
- wpisu do rejestru podmiotów przywożących, o którym mowa w art. 32a ustawy Prawo energetyczne,
- zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e ustawy Prawo energetyczne.

Podczas kontroli w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach działań kontrolnych, na stacjach ogólnodostępnych oraz w hurtowni paliw, pobrano do badań jakościowych w akredytowanych laboratoriach - **193** próbki paliw ciekłych, w tym:

- **85** próbek oleju napędowego,
- **61** próbek benzyny bezołowiowej 95,
- **15** próbek benzyny bezołowiowej 98,
- **32** próbki gazu skroplonego (LPG).

Dla paliw ciekłych jak: olej napędowy, benzyny i gaz skroplony (LPG) ustawodawca określił różne okresy obowiązywania wymagań jakościowych wybranych parametrów – głównie związanych z czynnikami atmosferycznymi. W związku z tym pobieranie próbek paliw ciekłych a także ich analiza jakościowa, odbywała się w przedziałach czasowych określonych w:

a/ rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. 2015 r. poz. 1680), tj.:

- **dla oleju napędowego:**

- 16.04 do 30.09 – okres letni,
- 16.11 do końca lutego – okres zimowy,

- 1.03 do 15.04 i 1.10 do 15.11 – okres przejściowy,

- **dla benzyn:**

- od 1.05 do 30.09 - okres letni,

- od 1.11 do końca lutego - okres zimowy,

- 1.03 do 30.04 i 1.10 do 31.10 – okres przejściowy

b/ rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego (LPG) (Dz. U. z 2016 r., poz. 540), tj.:

- od 1.12 do 31.03 – okres zimowy,

- od 1.04 do 30.11 – okres letni.

Pobieranie i badanie próbek paliw dokonywane było:

- **w ramach tzw. europejskiej części systemu** - celem było monitorowanie pod względem jakości sprzedawanych paliw w stacjach paliwowych (ogólnodostępnych), w których prowadzony jest obrót paliwami ciekłymi lub biopaliwami ciekłymi oraz w stacjach zakładowych, a także w stacjach zakładowych zaopatrujących wybrane floty.

- **w ramach pozostałych kontroli** - celem było monitorowanie rynku paliw w zakresie jakości paliw gromadzonych i magazynowanych w hurtowniach i bazach, oferowanych w stacjach paliwowych (ogólnodostępnych) oraz zakładowych, w których prowadzony jest obrót lub gromadzone są paliwa ciekłe, biopaliwa ciekłe, gaz skroplony (LPG), u przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania paliw, a także wprowadzania do obrotu lekkiego oleju opałowego. Duże znaczenie w kontrolach miały informacje od konsumentów odnośnie podejrzenia sprzedaży paliwa o niewłaściwej jakości.

Zakres badanych parametrów paliw określany był dla każdego z wyżej wymienionych systemów przez Zarządzającego Systemem – Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W rozbiciu na system kontroli paliw, w jakim badano próbki paliw, pobrano próbki w ilościach jak niżej:

Rodzaj paliwa \ system pobrania - badania	Pozostałe kontrole	System europejski
olej napędowy – ON	50	35
benzyna bezołowiowa 95	28	33
benzyna bezołowiowa 98	3	12
gaz skroplony (LPG)	32	0

Ilość pobranych próbek z podziałem na system dla którego wykonywano badania

W toku kontroli przeprowadzonych w roku 2019 na terenie województwa dolnośląskiego, ujawniono niewłaściwą jakość paliw w **2** stacjach ogólnodostępnych. W jednym przypadku stwierdzono niewłaściwą jakość pobranej próbki benzyny bezołowiowej 95, w drugim przypadku stwierdzono niewłaściwą jakość pobranej próbki oleju napędowego. Wobec przedsiębiorców prowadzących stację skierowano doniesienia do właściwych miejscowo Prokuratur o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. do tutejszego inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu oraz podległych delegatur wpłynęło **11** informacji od konsumentów, firm i instytucji o podejrzeniu sprzedaży na stacjach niewłaściwej jakości paliwa, w tym:

- ❖ **7** informacji imiennych (gdzie podano dane personalne i adresowe)
- ❖ **4** informacje anonimowe

Uwzględniając rodzaj stacji (prywatna lub należąca do sieci) jakich dotyczyły informacje o niewłaściwej jakości paliwa dane liczbowe w tym zakresie przedstawia się następująco:

PRYWATNE	PKN ORLEN	BP	CIRCLE K	SHELL	LOTOS	AMIC	Grupa PIEPRZYK
4	3	1	0	0	0	1	2

Wszelkie informacje, jakie wpływały do tutejszego inspektoratu Inspekcji Handlowej, niezwłocznie przekazywane były do Zarządzającego Systemem Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw, który podejmował decyzję o ewentualnym ujęciu konkretnej stacji paliw w planach kontroli jakości paliw. Poza możliwością złożenia informacji o niewłaściwej jakości paliwa do tut. Inspektoratu, istniała możliwość złożenia informacji poprzez formularz znajdujący się na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem internetowym:

https://www.uokik.gov.pl/zgloszenie_paliwa_zlej_jakosci_formularz.php

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. na terenie województwa dolnośląskiego przeprowadzono łącznie **88** kontroli związanych z **paliwami stałymi** w ramach Systemu Monitorowania i Kontrolowania Jakości Paliw, w tym:

- **73 kontrole** – w zakresie prawidłowości sporządzania, wystawiania i przekazywania przez przedsiębiorców świadectw jakości na oferowane paliwa stałe zgodnie z zapisem art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 660) – w ramach kontroli własnych,
- **13 kontrole** – w zakresie jakości oferowanego do sprzedaży paliwa stałego – pobranie prób do badań laboratoryjnych oraz prawidłowości sporządzania, wystawiania i przekazywania przez przedsiębiorców świadectw jakości,
- **2 kontrole** – przeprowadzone w związku ze stwierdzeniem niezgodności wymagań jakościowych zawartych w dostarczonym przez przedsiębiorcę świadectwie jakości ze stanem faktycznym.

W wyniku przeprowadzonych **kontroli jakości paliw stałych** ujawniono nieprawidłowości w zakresie:

- nie spełniała wymagań jakościowych zawartych w dostarczonym przez przedsiębiorcę świadectwie jakości – **u 2 przedsiębiorców**:
 - w **1 przypadku** - przeprowadzone postępowanie administracyjne dało podstawę do zastosowania art. 189 § 1 Kpa – odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i porzucenie na pouczeniu strony z uwagi na znikomą wagę naruszenia prawa i zaprzestanie przez stronę naruszania prawa,
 - w **1 przypadku** - zostało skierowane do przedsiębiorcy zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego.
- nie wystawiania świadectw jakości – **u 1 przedsiębiorcy** – wydano decyzję nakładającą na przedsiębiorcę karę administracyjną.

W wyniku przeprowadzonych **kontroli własnych**, w zakresie wymogu wynikającego z art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw stałych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 660) tj. wystawiania i przekazywania przez przedsiębiorcę „świadectwa jakości” ustalono, że z 73 skontrolowanych przedsiębiorców powyższego obowiązku nie dopełniło 8. Wobec wszystkich przedsiębiorców wszczęto postępowania administracyjne, które:

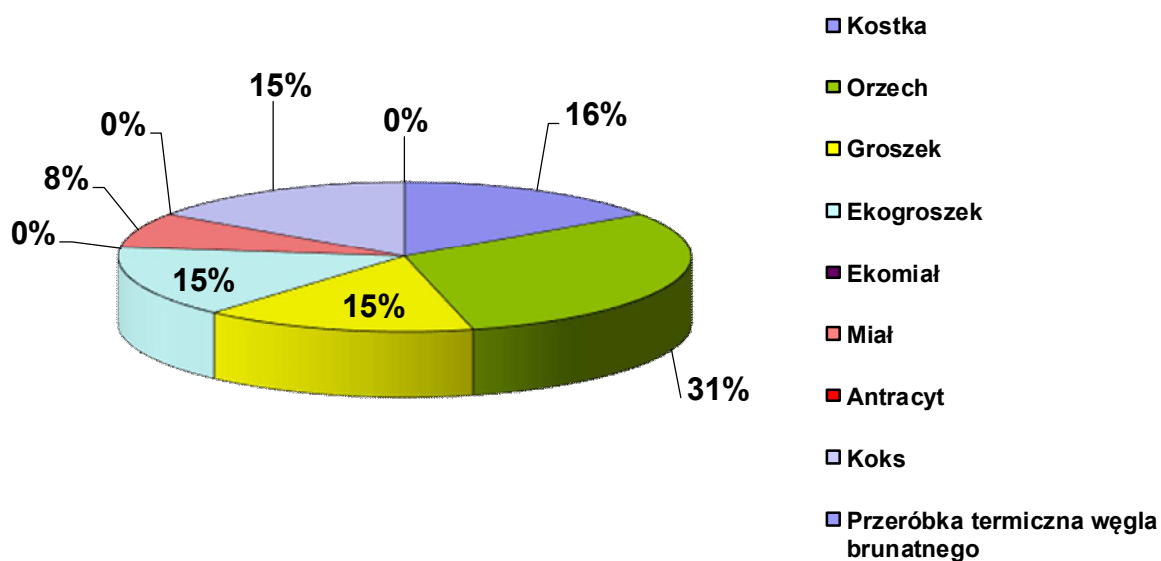
- w przypadku 1 przedsiębiorcy – nadal się toczy,

- w przypadku 6 przedsiębiorców - przeprowadzone postępowania administracyjne dały podstawę do zastosowania art. 189 § 1 Kpa,
- w przypadku 1 przedsiębiorcy - przeprowadzone postępowanie administracyjne zostało zakończone wydaniem decyzji, nakładającej karę pieniężną.

Tabela obrazująca liczbę pobranych próbek paliw stałych podczas kontroli w 2019 roku w rozbiciu na ich rodzaj (sortyment).

Lp.	Rodzaj paliwa stałego	Ilość pobranych próbek
1.	Kęsy, Kostka, Kostka I, Kostka II	2
2.	Orzech, Orzech I, Orzech II	4
3.	Groszek, Groszek I, Groszek II	2
4.	Ekogroszek	2
5.	Ekomiął	0
6.	Miał, Miał I, Miał II, Miał III	1
7.	Antracyt	0
8.	Przeróbka termiczna węgla kamiennego – Koks	2
9.	Przeróbka termiczna węgla brunatnego	0

WYKRES OBRAZUJĄCY PROCENTOWĄ ILOŚĆ POBRANYCH PODCZAS KONTROLI PRÓBEK PALIW STAŁYCH Z ROZBICIEM NA POSZCZEGÓLNE RODZAJE

**MONITORING PALIW CIEKŁYCH W DANYCH TABELARYCZNYCH NA TERENIE
DOLNEGO ŚLĄSKA - ROK 2019**

Ilość stacji paliw i hurtowni paliw skontrolowanych pod względem jakości oferowanego do sprzedaży paliwa przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury

	Paliwa (oleje i benzyny)		LPG
	Detal	Hurt	Detal
Wrocław	58	5	9
Legnica	30	2	5
Jelenia Góra	14	1	8
Wałbrzych	26	0	10
RAZEM	128	8	32

Ilość skontrolowanych przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury stacji paliw i hurtowni paliw z podziałem na stacje prywatne i należące do grup paliwowych (stacje sieciowe) – w zakresie pobierania prób paliw (benzyn, olejów napędowych, gazu skroplonego)

	Ogólna ilość stacji paliw i hurtowni	Stacje prywatne	STACJE „SIECIOWE”						
			ORLEN	BP	SHELL	AMIC	LOTOS	CIRCLE K	Grupa PIEPRZYK
Wrocław	63	21	20	4	4	3	2	3	6
Legnica	32	11	12	2	3	0	1	1	2
Jelenia Góra	15	8	4	1	0	2	0	0	0
Wałbrzych	26	12	10	2	1	0	0	0	1
RAZEM	136	52	46	9	8	5	3	4	9

Ilość pobranych próbek paliwa z podziałem na gatunek i system w jakim były badane (pozostałe kontrole lub europejski)

	ON		Pb 95		Pb 98		LPG
	Pozostałe kontrole	Europejski	Pozostałe kontrole	Europejski	Pozostałe kontrole	Europejski	Pozostałe kontrole
Wrocław	22	27	10	11	0	4	9
Legnica	9	4	7	16	0	1	5
Jelenia Góra	10	1	6	1	2	2	8
Wałbrzych	9	3	5	5	1	5	10
Razem	50	35	28	33	3	12	32

Ilość skontrolowanych przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury stacji paliw, oferujących do sprzedaży gaz skroplony (LPG) z podziałem na stacje prywatne i stacje należące do grup paliwowych (stacje sieciowe)

	Ogólna ilość stacji paliw	Stacje prywatne	STACJE „SIECIOWE”						
			ORLEN	BP	SHELL	AMIC	LOTOS	CIRCLE K	Grupa PIEPRZYK
Wrocław	9	2	5	0	0	1	1	0	0
Legnica	5	1	2	0	0	0	2	0	0
Jelenia Góra	8	1	3	0	0	1	1	2	0
Wałbrzych	10	3	3	0	1	0	1	1	1
RAZEM	32	7	13	0	1	2	5	3	1

Zagadnienia realizowane wraz z kontrolami jakości paliw przeprowadzane przez Inspekcję Handlową we Wrocławiu oraz podległe Delegatury

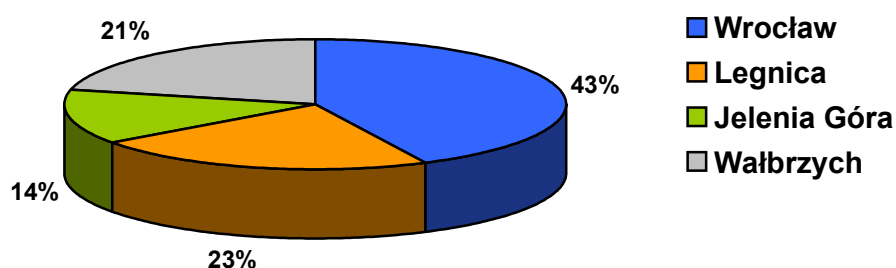
	Oznakowanie – art. 9a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	Dostępność innych benzyn - art. 9b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	Oznakowanie dystrybutorów - art. 9c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	Koncesje - art. 32 ust. 1 pkt 1-4 ustawy Prawo energetyczne	Zagadnienie z art. 32a ust. 1 ustawy Prawo energetyczne
Wrocław	68	68	59	72	1
Legnica	36	36	31	39	0
Jelenia Góra	22	22	15	23	0
Wałbrzych	35	35	25	35	0
RAZEM	161	161	130	169	1

Zagadnienia realizowane poza kontrolami jakości paliw - w ramach działań własnych Inspekcji Handlowej we Wrocławiu oraz podległe Delegatury

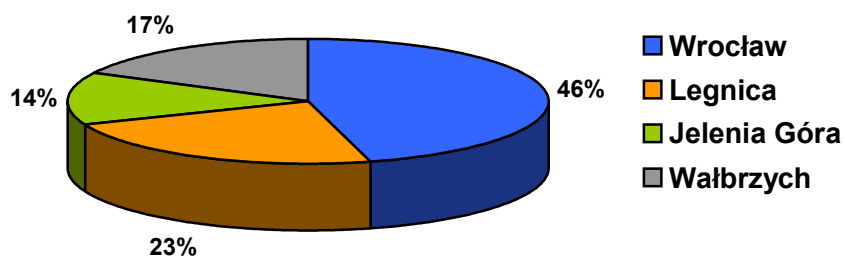
	Oznakowanie – art. 9a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	Dostępność innych benzyn - art. 9b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	Koncesje - art. 32 ust. 1 pkt 1-4 ustawy Prawo energetyczne	Wpis do Rejestru Podmiotów Przywożących (RPP) – art. 32a ustawy Prawo energetyczne	Zgłoszenie posiadanej infrastruktury paliw ciekłych – art. 43e ustawy Prawo energetyczne
Wrocław	16	16	8	8	8
Legnica	8	8	4	4	4
Jelenia Góra	8	8	4	4	4
Wałbrzych	8	8	4	4	4
RAZEM	40	40	20	20	20

GRAFICZNE UJĘCIE KONTROLI JAKOŚCI PALIW CIEKŁYCH NA TERENIE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU INSPEKCJI HANDLOWEJ WE WROCŁAWIU W ROKU 2019

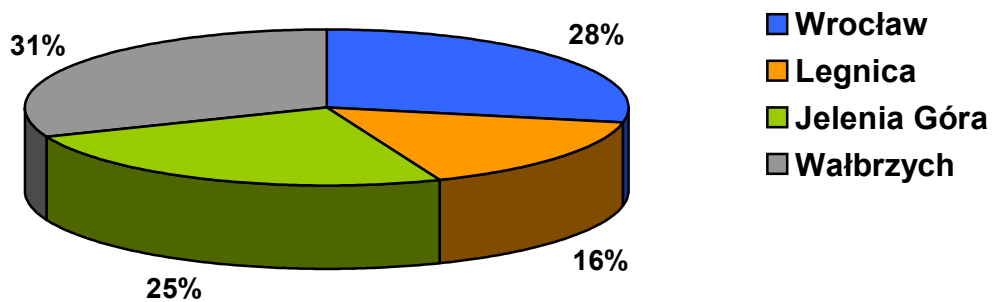
PROCENTOWY UDZIAŁ KONTROLI JAKOŚCI PALIW W WIIH WROCŁAW ORAZ W PODLEGŁYCH DELEGATURACH

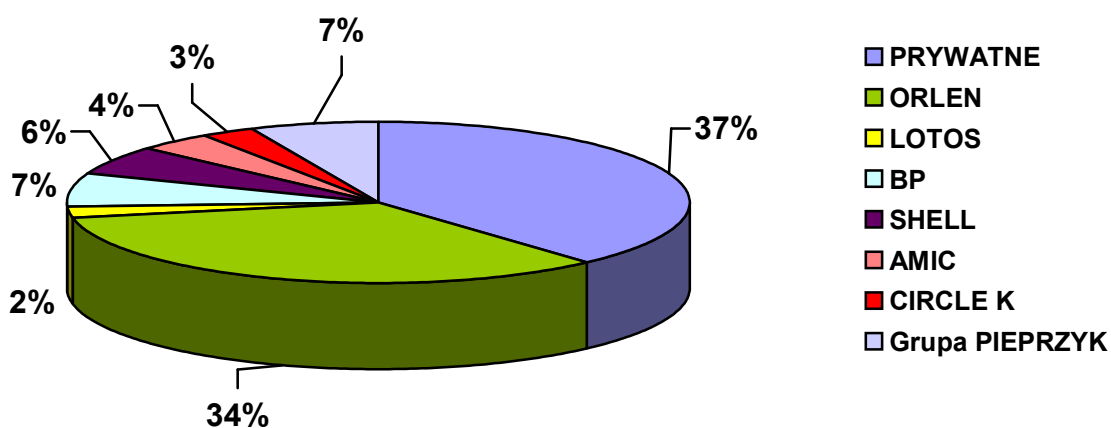
PROCENTOWY UDZIAŁ POBRANYCH PRÓB PALIW PRZEZ WIIH WROCŁAW ORAZ PODLEGŁE DELEGATURY – DOT. BENZYN I OLEJU NAPĘDOWEGO

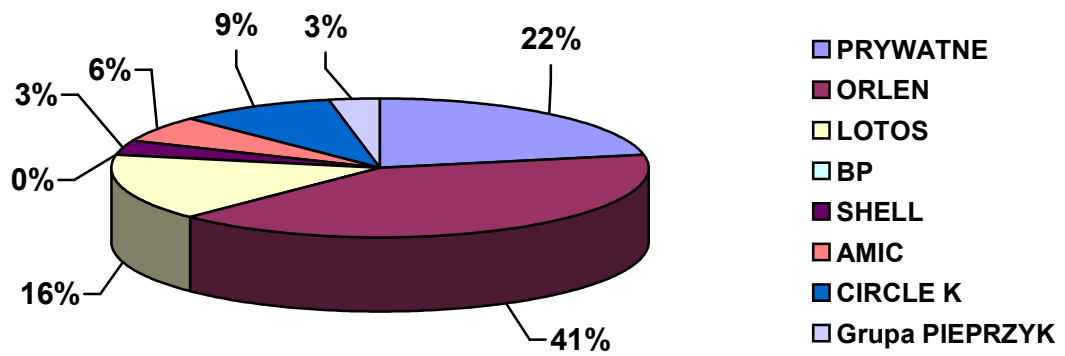
**PROCENTOWY UDZIAŁ POBRANYCH PRÓB PALIW PRZEZ WIIH WROCŁAW ORAZ PODLEGŁE DELEGATURY
- DOTYCZĄCE GAZU SKROPLONEGO (LPG)**

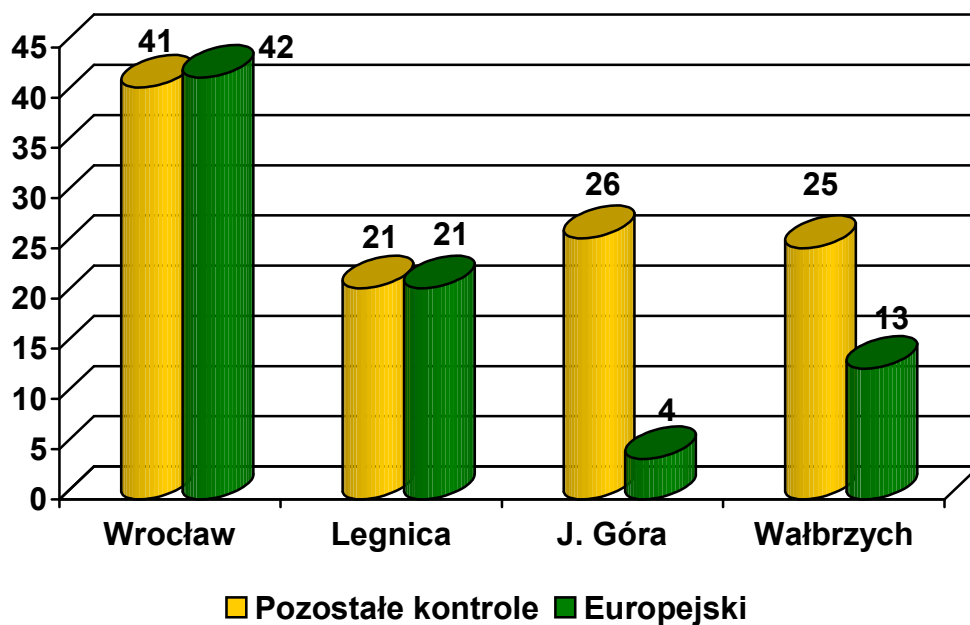
**PROCENTOWY UDZIAŁ STACJI PRYWATNYCH I SIECIOWYCH OBJĘTYCH KONTROLAMI
W ROKU 2019 W ZAKRESIE SPRZEDAŻY PALIW CIEKŁYCH (BENZYNY, OLEJ NAPĘDOWY)**

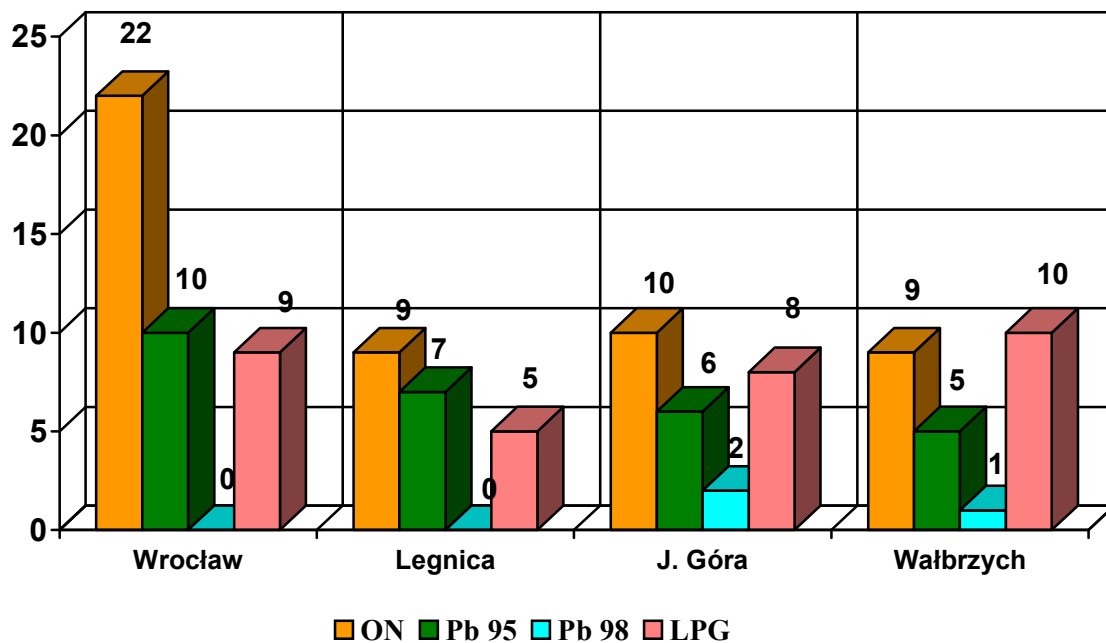
**PROCENTOWY UDZIAŁ STACJI PRYWATNYCH I SIECIOWYCH OBJĘTYCH KONTROLAMI
W ROKU 2019 W ZAKRESIE SPRZEDAŻY GAZU SKROPLONEGO (LPG)**

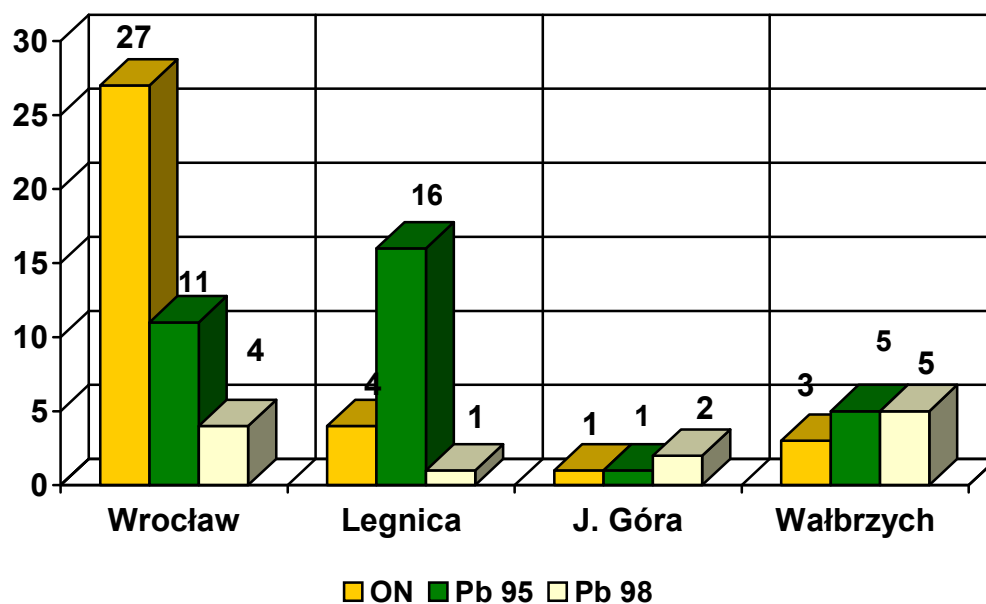
**STOSUNEK ILOŚCIOWY POBRANYCH PRÓBEK W RAMACH SYTEMU „POZOSTAŁE KONTROLE” DO PRÓBEK
POBRANYCH W RAMACH SYSTEMU „EUROPEJSKIEGO”**

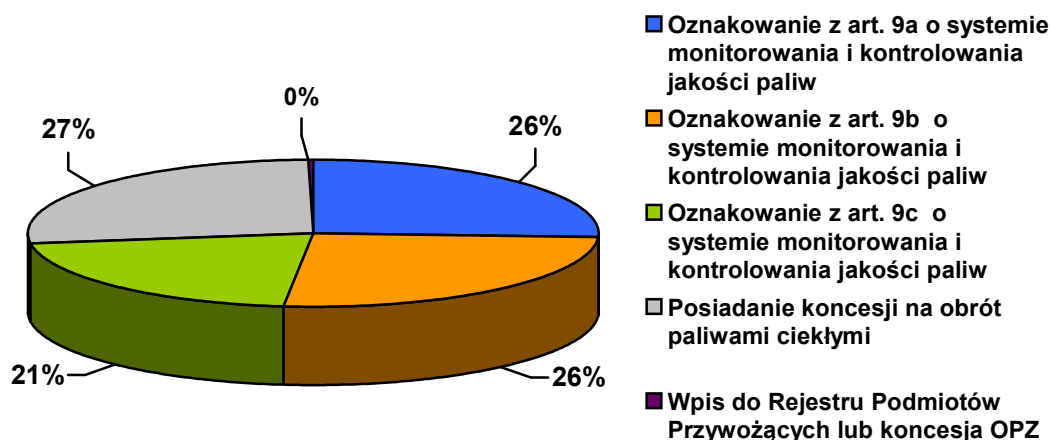
**ILÓŚĆ POBRANYCH PRÓB PALIW W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE GATUNKI PALIW –
W RAMACH SYSTEMU „POZOSTAŁE KONTROLE”**

**ILÓŚĆ POBRANYCH PRÓB PALIW W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE GATUNKI PALIWA –
W RAMACH SYSTEMU „EUROPEJSKIEGO”**

PROCENTOWY UDZIAŁ ZAGADNIENÍ DODATKOWYCH REALIZOWANYCH WRAZ Z KONTROLAMI JAKOŚCI PALIW PRZEZ INSPEKCJĘ HANDLOWĄ WE WROCŁAWIU ORAZ PODLEGŁE DELEGATURY

PROCENTOWY UDZIAŁ ZAGADNIENÍ REALIZOWANYCH W RAMACH DZIAŁAŃ WŁASNYCH PRZEZ INSPEKCJĘ HANDLOWĄ WE WROCŁAWIU ORAZ PODLEGŁE DELEGATURY

